Nordbanernes Postexpedition

RØROSBANENS POSTEXPEDITION
15.12.1877 - 8.11.1880

"FORLØPEREN"

Den 15.12.1877 ble **RØROSBANENS POSTEXPEDITION** etablert og 4 stk klassiske enringsstempler **"RØROSBANEN"** T.1A-D levert 6.12.1877. Tidligst kjente stemplingsdato er 17.12.77 stemplene er registrert brukt frem til 25.11. 1880, d.v.s. ca. 14 dager etter at RØROSBANEN gikk inn i den nyetablerte NORDBANERNES 8.11.1880.

HÅNDSKREVET "HamarThjb 11/12" PÅ POSTEKSPEDISJONEN 1877

Brevet til Aalen er levert direkte på toget på en av nabostasjonene - **"UK"**/uten kartering - og av innholdet fremgår årstallet "—leie og blive at betale ogsaa fra Nyaar 1878 indtil—".
Postekspditøren har i dette tilfellet - som instruksen var for øvrige postekspedisjoner uten stempel tilgjengelig - benyttet en forkortelse - **"HamarThjb 11/12"** - som var den daglidagse betegnelsen på **Hamar-Trondhjem-banen** før RØROSBANEN ble det offisielle navnet - og i tillegg har han anullert frimerket med et blekk-kryss

JERNBANESTRKNINGEN **HAMAR-TRONDHJEM**

Den 3.7.1857 besluttet Stortinget å bygge en jernbane gjennom Østerdalen fra Hamar via Rena, Røros og Støren for å bedre kommunikasjonene mellom Christiania og Trondjhem.
Det tok 20 år å lage denne 500km lange smalsporede strekningen som i etapper, vekselvis syd- og nordfra, ble fergigstillt i denne rekkefølgen:

Hamar-Elverum-Grundset	6.10.1862	Rena-Koppang	16.12.1876
Singsås-Røros	16. 1.1877	Trondhjem-Støren	5. 8.1864
Grundset-Rena/Aamot	23.10.1871	Røros-Tynset-Koppang	17.10.1877
Støren-Singsås	4. 1.1876		

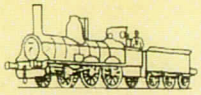

HAMARBANEN

Også kallt Grundsetbanen. Begge navnene har vært benyttet på strekningen mellom Hamar og Grundset via Elverum. Det kom i gang postbehandling på banen allerede fra åpningen 6.10.1862 etter mønster fra HOVED-JERNBANEN og dette skulle vise seg å bli forløperen til RØROSBANENS POSTEXPEDITION som var i virksomhet fra 15.12.1877. Det ble ikke levert stempler som eksklusivt skulle benyttes på HAMARBANEN. Derimot er stemplet T.1A "HOVEDJJERNB: POSTEXP:" registrert brukt på banen i tillegg til "RØROSBANEN".

LØITEN - ELVERUM M/HÅNDSKREVEN "Hamarb 9/12" 1874

*Brev med innhold til Elverum datert Løiten 8.12.1874 - siste stasjon på Hamarbanen før Elverum - levert direkte på toget. Postekspeditøren har håndskrevet "**Hamarb**(anen) **9/12**" og anullert NK 18 med **blekkryss** i h.h.t. instruks.*
*Øverst til venstre på brevet har han også skrevet "**UK**"/**uten kartering**, noe som nok skyltes for dårlig tid til å følge de vanlige karteringsbestemmelser p.g.a. den korte avstand mellom Løiten og Elverum. De første stempler på denne strekningen - T.1A-D - er kjent benyttet fra 17.12.1877*

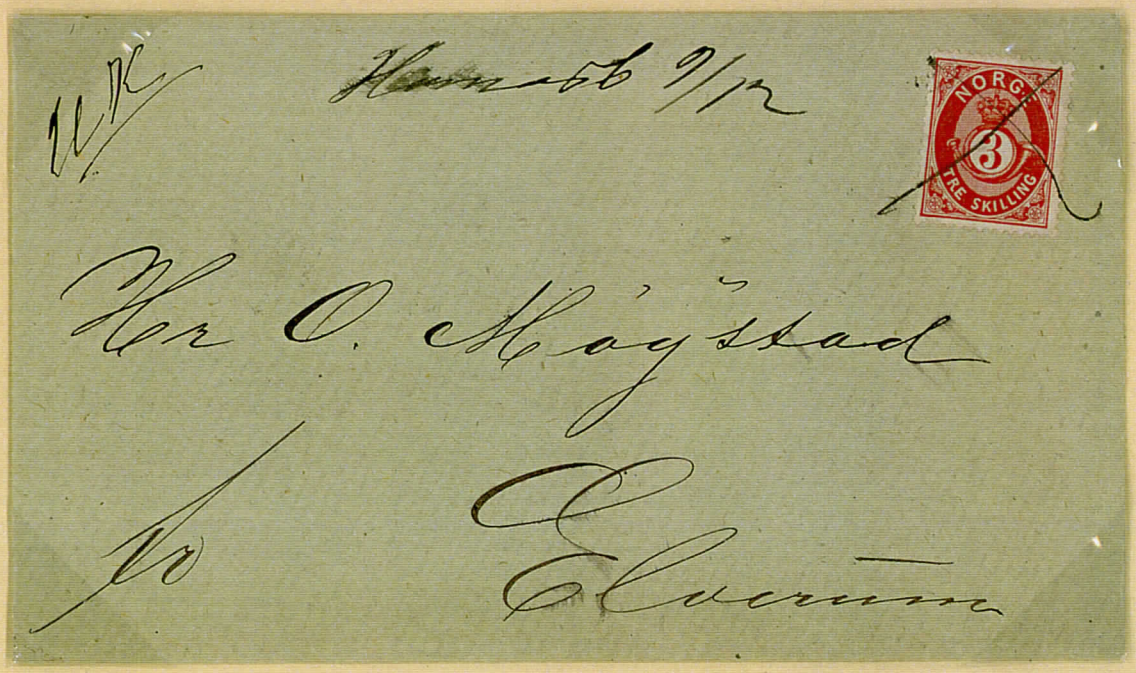

Rutinene for postbehandling på Hoved-Jernbanen inkl. Mjøsposten og Kongsvinger-banen som sto ferdig mellom Lillestrøm og Kongsvinger 3.10.1862, ble benyttet også på Hamarbanen. De samme postekspeditørene tjenestegjorde da også på de nevnte strekningene.

Nordbanernes Postexpedition

HAMARBANEN

REK-BREV FRA HAMAR TIL HØRSAND 1884

Rekommandert brev m/NK 40 innlevert i Hamar 25.7.1884 fra Oplandske Kreditbank. Overlevert Nordbanernes som har datostemplet brevet m/T.1A-E og lagt det av på Hørsand som var tredje stasjon etter Hamar

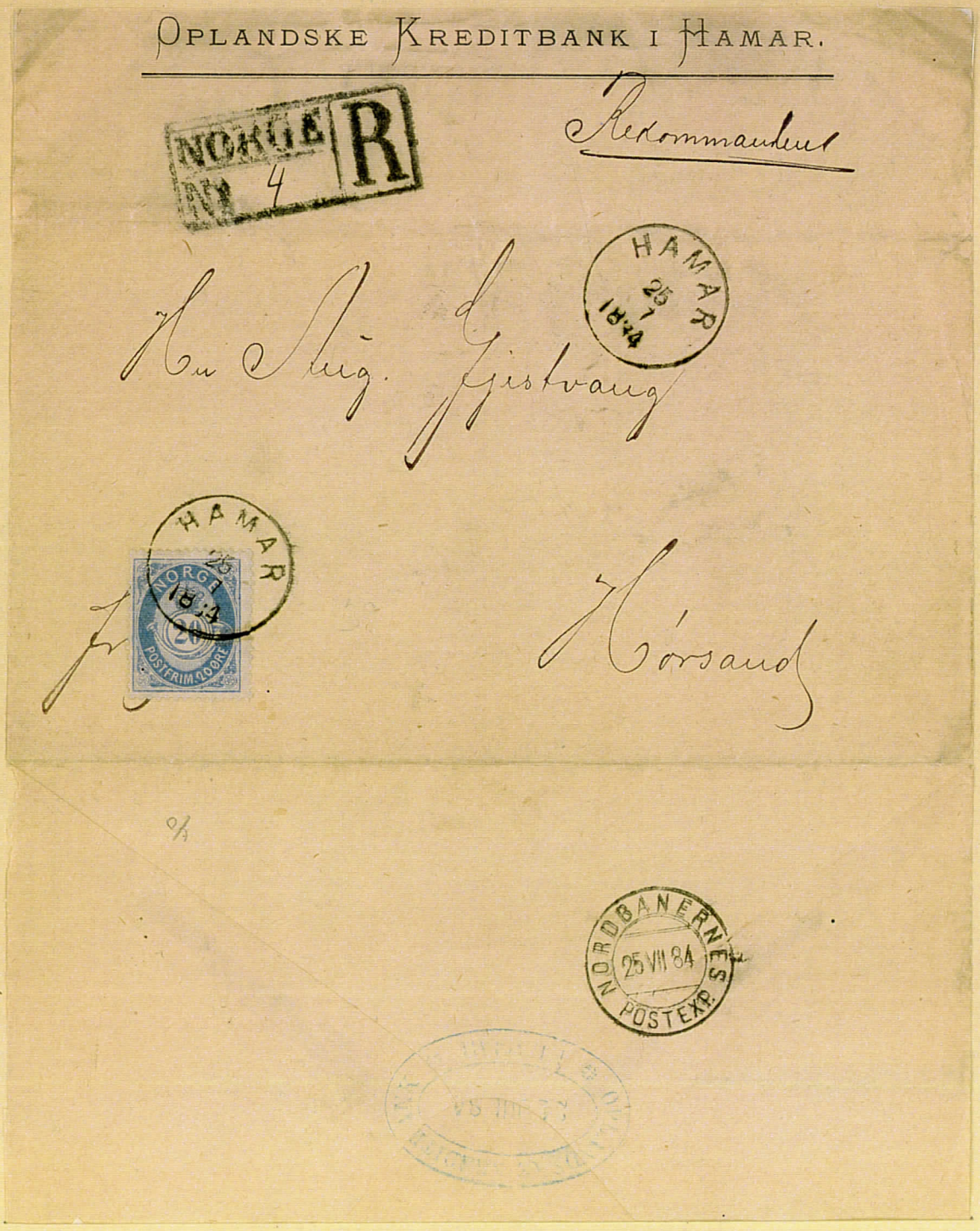

Nordbanernes Postexpedition

HAMARBANEN

BANCO-BREV FRA HJELLUM PÅ HAMARBANEN 1889

Pengebrev inneholdende kr. 60,00 til Christiania levert inn på Hjellum poståpneri på jernbanestasjonen 10.12.1889. Poståpneren har forseglet brevet på forskriftsmessig måte med ***5 stk. postsigneter "HJELLUM POST-AABNERIE"*** *på baksiden, kartert brevet, anullert frimerkene og levert det inn på første toget sydover hvor det er kartert og* ***stemplet med T 1A-E*** *av postekspeditøren ombord*

HAMARBANEN hadde følgende stasjoner: Hamar, Hjellum, Ilseng, Hørsand, Løiten, Elverum og Grundset.

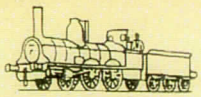

Nordbanernes Postexpedition

RØROSBANEN

HAMAR-RØROSBANEN-ELVERUM-AASNES 17.12.1877

*Portofritt brev m/"Efterlysning" - levert inn på Hamar postkontor 17.12. og og derfra sendt med toget til Elverum. Postekspedisjonen ombord har stemplet forsendelsen med **"RØROSBANEN" T.1A 17.12.** og lagt brevet av i Elverum. Viderebefordret Elverum-Flisa-Åsnes på Finnskogen nær Svenskegrensen*

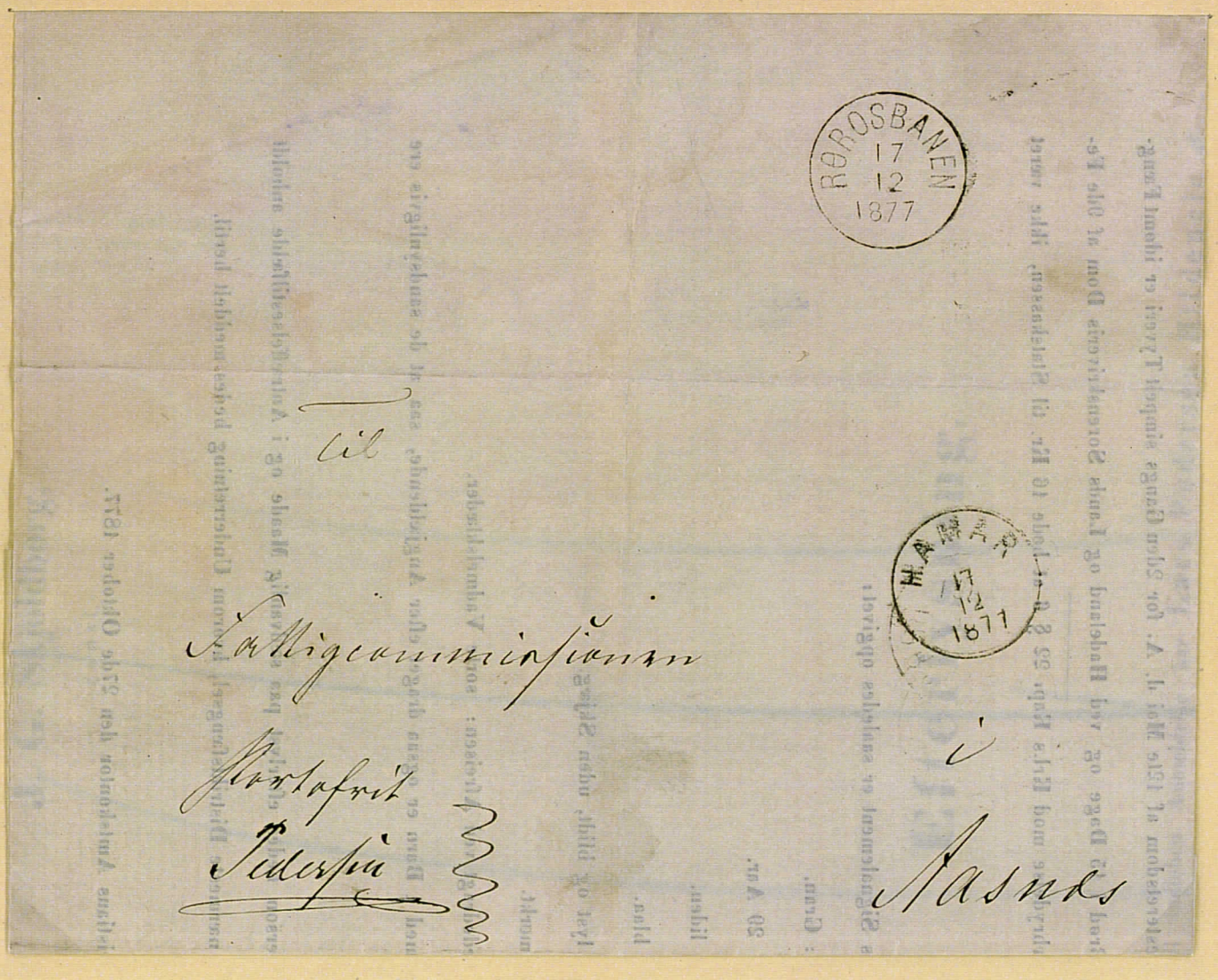

"RØROSBANEN" T.1A -TIDLIGST KJENTE 17.12.1877

*Det ble levert 4 stempler **"RØROSBANEN" - T.1A-D** - pr. 6.12.1877 til åpningen av postekspedisjonen.*

Nordbanernes Postexpedition

RØROSBANEN

"REKOMANDERET" BREV SOLLIDEN-ATNA-RØROSBANEN-HANESTAD-RENDALEN M/RØROSBANEN-STEMPEL T.1D 15.6.1878

Portofritt "Rekomanderet" omslag m/hånskrevet "Soliden 14/6 78"/dagens Sollia og kartering "4" med samme blekk. Bragt til ATNA stasjon på Rørosbanen hvor det 15.6. er levert på toget nordover. Postekspeditøren har kartert forsendelsen - "3" med blekk og stemplet brevet med T.1D på baksiden. Denne datoen er tidligst kjente stempelavtrykk av T.1D. Kun èn stasjon senere er det lagt av på HANESTAD og derfra bragt til Rendalen/dagens Øvre Rendal

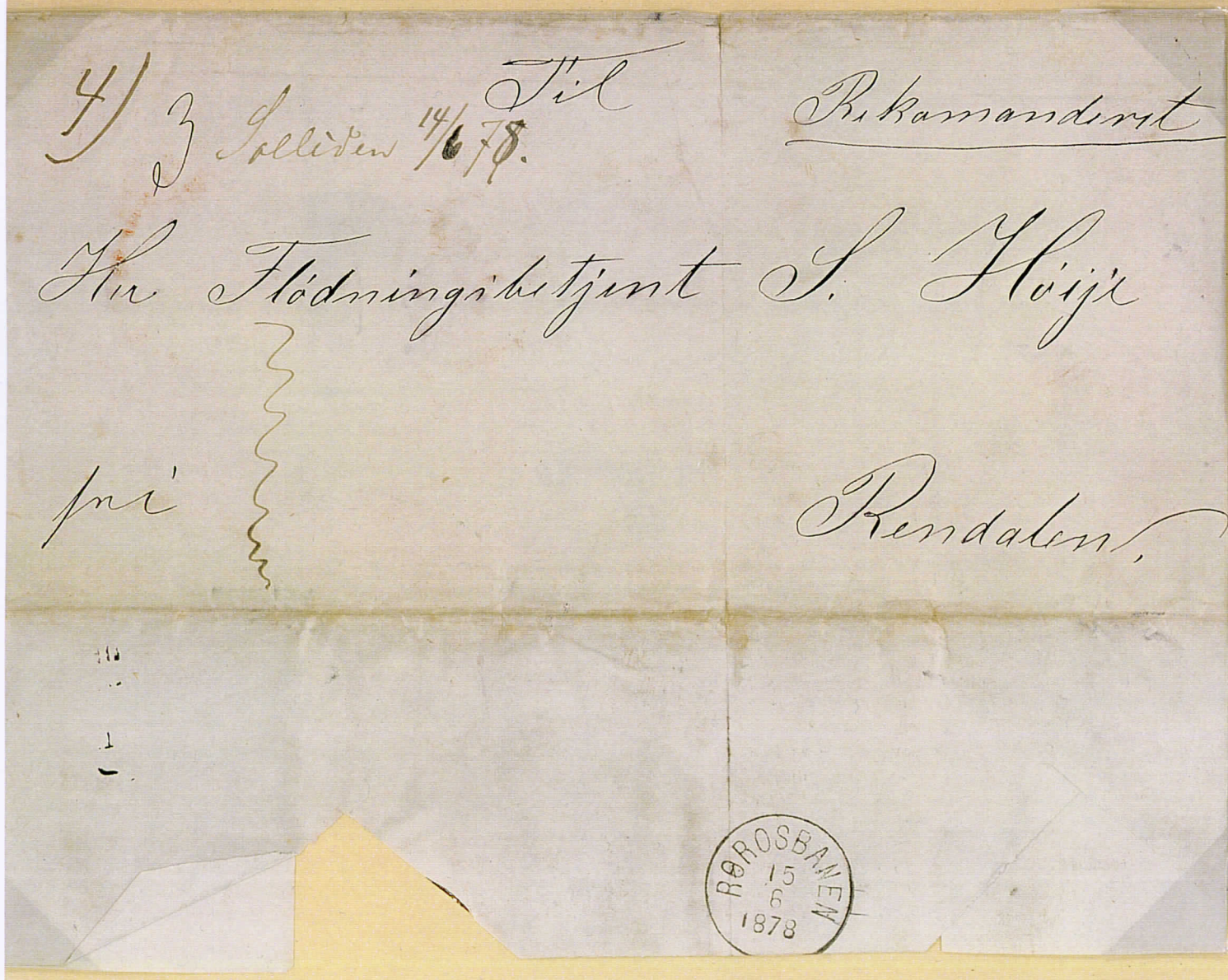

Alle de fire kjente postekspedisjonsstemplene på RØROSBANEN - T.1A-D ble gravert 26.11.1877 og levert 6.12. På samme måte som selve postekspedisjonen fikk stemplene et "kort liv", for allerede 8.11.1880 gikk RØROSBANENS POSTEXPEDITION inn i det ny-opprettede NORDBANERNES POSTEXPEDITION.

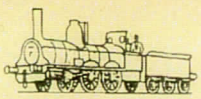

Nordbanernes Postexpedition

RØROSBANEN

HAMAR-RØROSBANEN-ELVERUM 1.7.1879

Enkelt brev m/NK 25 innlevert i Hamar 1.7.1879, innlevert på postekspedisjonen på RØROSBANEN hvor det er anullert m/T.1C og lagt av på Elverum

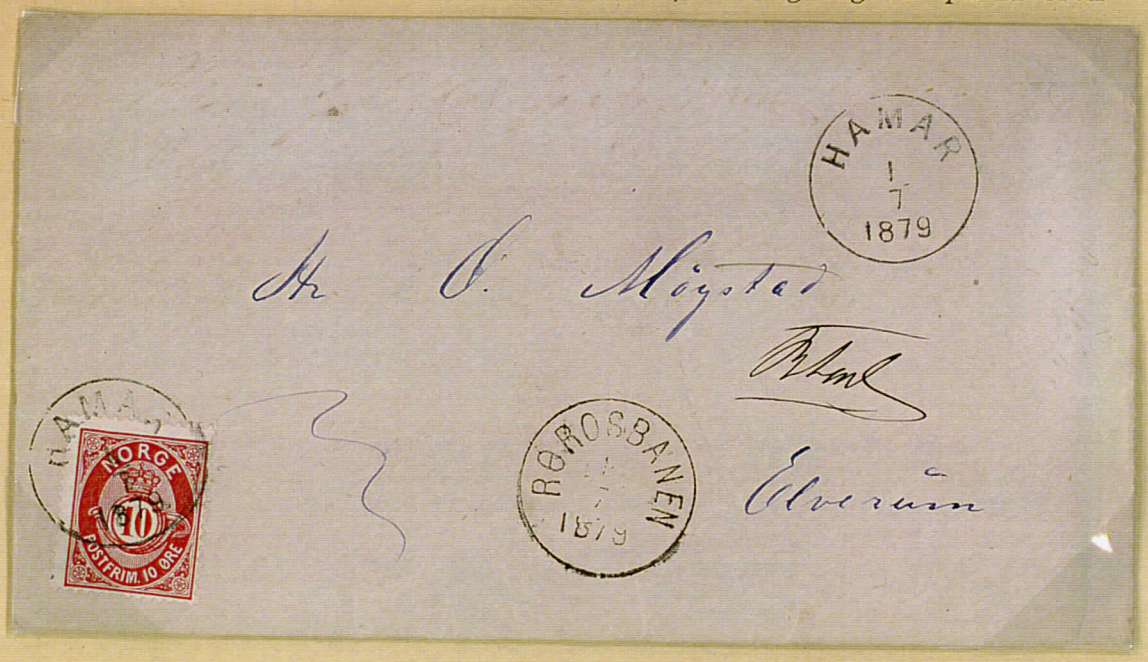

SVERIGE-RØROSBANEN-ELVERUM 29.3.1880

Fra SKÅRED 28.3.1880 til Elverum m/svensk jernbane-transittstempel N 17. UPP på baksiden og RØROSBANEN T.1A

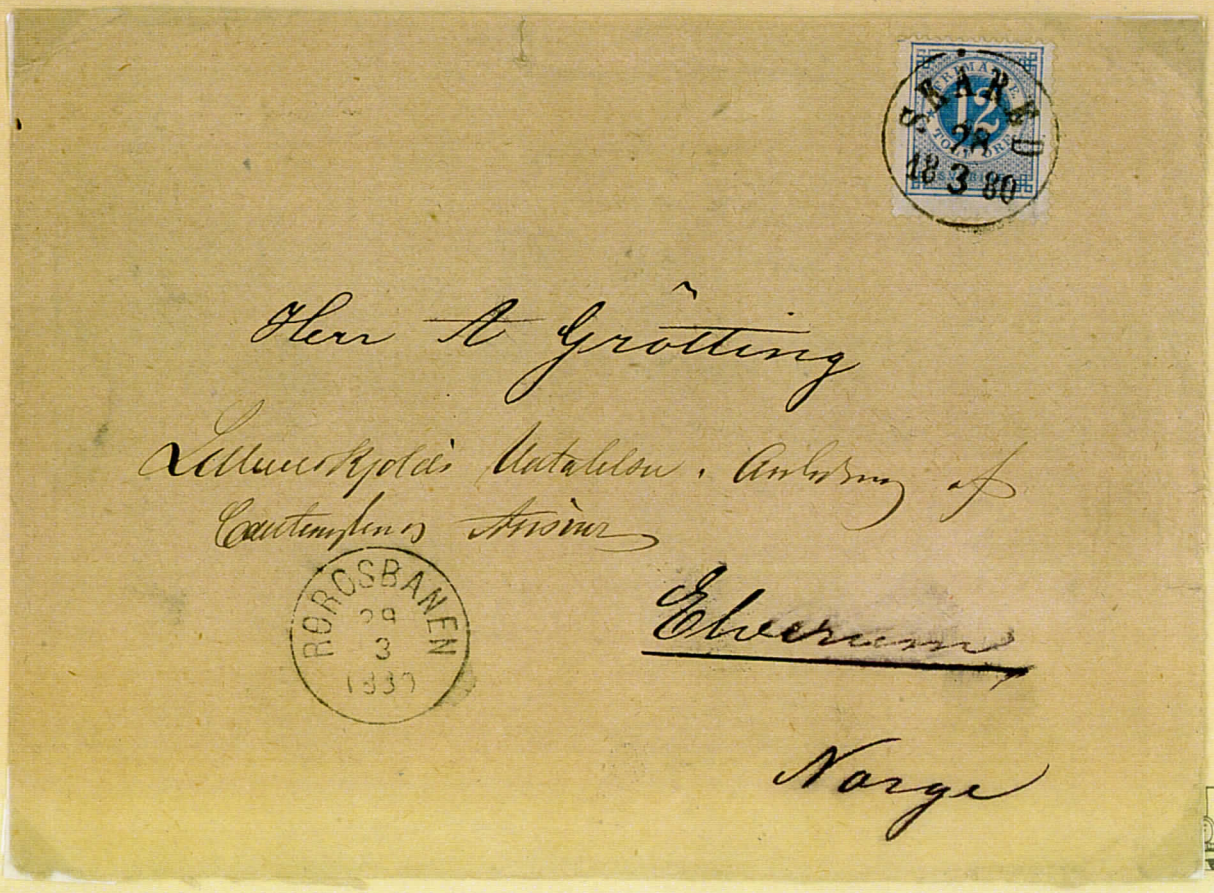

Nordbanernes Postexpedition

NATT-HURTIGTOGET

PÅ RØROSBANEN 15.5.1885-1.6.1886

En av "spesialitetene" til ***NORDBANERNES POSTEXPEDITION*** *var postforsendelser behandlet av egen* ***Postfører*** *ombord i Natt-hurtigtogene på Rørosbanen* ***- en rask og alternativ ordning til dagtogene på postekspedisjonen.*** *I "Oppgave over Postgangen i Landets Postruter" utgitt i juni 1885 av Marine- og Post-Departementet står følgende å lese:*

35. Paa **Nordbanerne** sendes Post:

fra *Christiania* til *Koppang* hver Dag Kl. 9 15′ Form., fortsættende fra *Koppang* til *Throndhjem* næste Dag Kl. 6 Form.;

fra *Christiania* til *Hamar* hver Dag Kl. 3.4′ Efterm., fortsættende fra *Hamar* til *Throndhjem* med Postfører samme Dag Kl. 8 Efterm. (Hurtigtog);

fra *Throndhjem* til *Koppang* hver Dag Kl. 6.45′ Form., fortsættende fra *Koppang* til *Christiania* næste Dag Kl. 7 Form.;

fra *Throndhjem* til *Hamar* med Postfører hver Dag Kl. 4 Efterm. (Hurtigtog), fortsættende fra *Hamar* til *Christiania* næste Dag Kl. 6.37′ Form.

HAMAR-TRONDHJEM M/III 100 OG HÅNDSKREVET "Norb. 25/8.85"

Brev-Kort levert direkte på toget i Hamar. Postfører Kvistvik har anullert det med "sitt" nummerstempel 100/T.3 og håndskrevet "Nordb. 25/8.85"

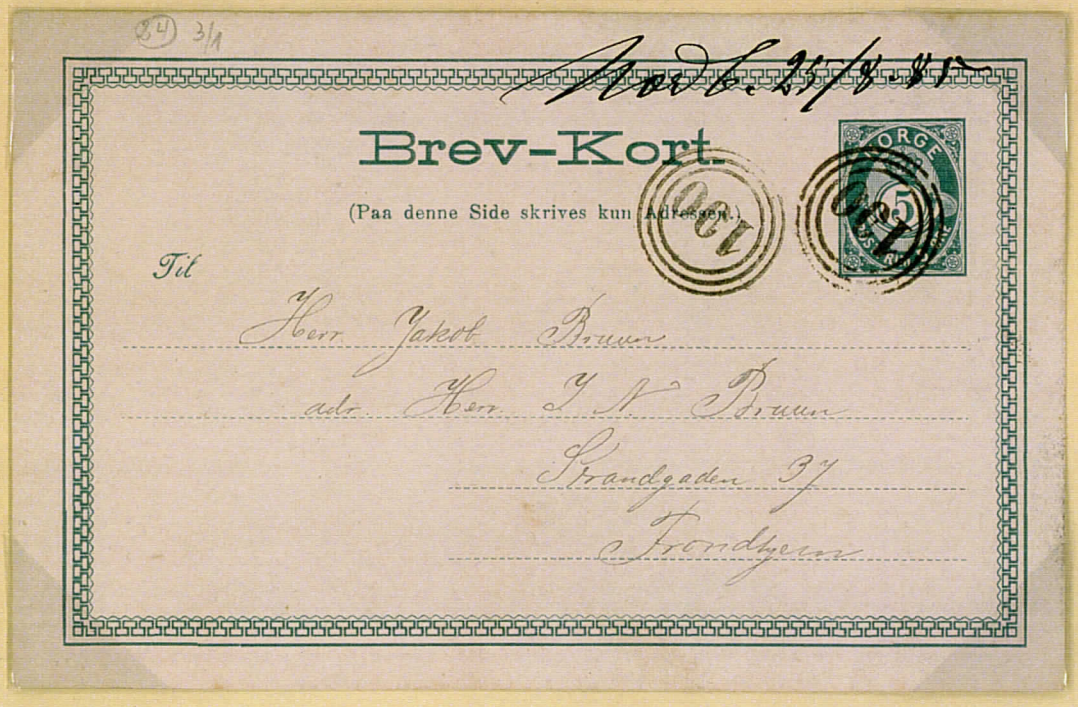

Det var fire postførere som arbeidet med posten på NATT-HURTIGTOGET i den perioden tjenesten var i virksomhet - 15.5.1885 til 1.6.1886: E. Kvistvik, O. Østby, K. Olsen og H.A. Knudsen. De fikk tildelt hver sitt 3-rings nummerstempel, resp. 100, 162, 238 og 296/T.3-6.

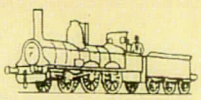

Nordbanernes Postexpedition

NATT-HURTIGTOGET

III 100 PÅ NK 22

III/T.3 100 OG HÅNDSKREVET "Norb. 14/8-85"
TRONDHJEM-STØREN-BJØRGEN

*Enkelt brev med NK 43IIb levert direkte på **NATT-HURTIGTOGET** i Trondhjem og lagt av på Støren. Anullert med **III 100/T.3** av postfører Kvistvik som også har håndskrevet **"Nordb. 14/8-85"** med sin karakteristiske skrift.*
Den følgende dag er brevet sendt med det ordinære dagtoget sydover fra Støren til Bjørgen

Nordbanernes Postexpedition

NATT-HURTIGTOGET

III 100/T.3 OG HÅNSKREVET DATO "23/6-85" PÅ BREV TIL RØROS

*Dobbeltvektig brev til Røros på NORGES STATSBANER-konvolutt hvor postfører Kvistvik har håndskrevet datoen "**23.6-85**", anullert frimerkene og "side-stemplet" med **III 100/T.3**. Blåkritt:"**Sidespor til Møllen**"*

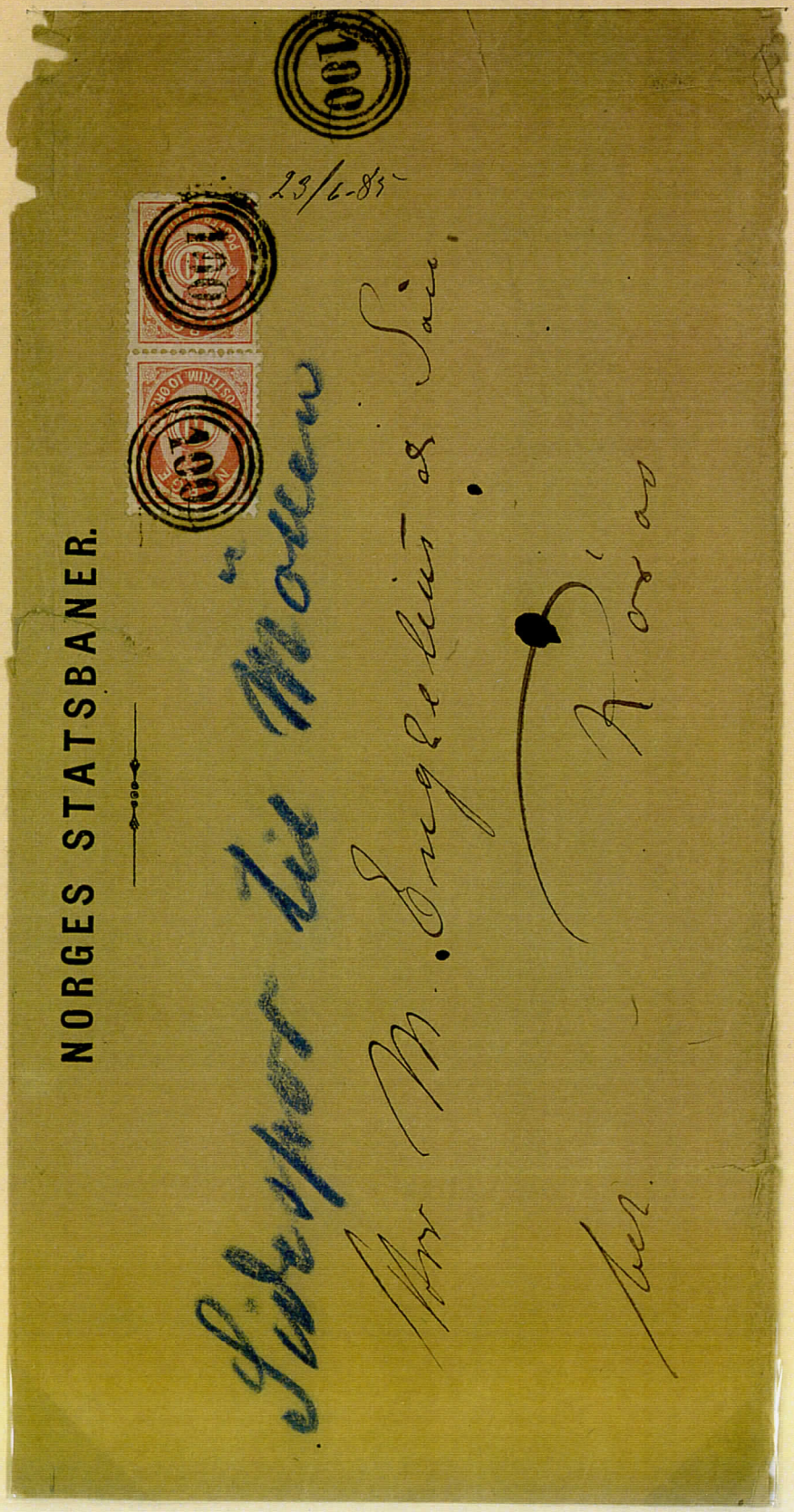

Nordbanernes Postexpedition

NATT-HURTIGTOGET

III 162/T.4 - brukt av postfører O. Østby på NATT-HURTIGTOGET mellom Trondhjem og Hamar i den korte perioden 15.5.1885 til 1.6.1886.

THRONDHJEM - SINGSAAS - BJØRGEN MED III 162 23.5.1885

*MEGET tidlig bruk av III 162/T.4. Enkelt brev sendt med **NATT-HURTIGTOGET** fra Throndhjem til Singsaas. Ombord har **postfører O. Østby** anullert NK 43I med **III 162** og "sidestemplet" med samme stempel. Stemplet Singsaas 23.5.1885 og sendt tilbake til Bjørgen*

III - 100, 162, 238 OG 296/T.3-6

Håndskrevet dato - og "Nordbanernes" i en eller annen form - ble benyttet på Hurtigtoget når ingen dokumentasjon forøvrig på behandlingsdatoen forelå.

De fire postførerne som fungerte i denne tjenesten benyttet 3-rings nummerstempler til anullering av frimerkene:

Nr. 100	- tidl.	benyttet	i Hammerfest	-	postfører	E.	Kvistvik
" 162	- "	"	i Kvalsund	-	"	O.	Østby
" 238	- "	"	i Repvåg	-	"	K.	Olsen
" 296	- "	"	i Suledal	-	"	H.A	Knudsen

Etter at NORDBANERNES-perioden var over, ble nummerstemplene benyttet slik: 100-D/S HELENE, 162-D/S FLINK og 238-D/S PRÆSIDENT CHRISTIE.

Nordbanernes Postexpedition

NATT-HURTIGTOGET

III 162/T.4 - benyttet på ***NATT-HURTIGTOGET*** *på* ***RØROSBANEN*** *av* ***postfører O. Østby*** *i perioden 15.5.1885 til 1.6.1886.*

BREV-KORT M/HÅNDSKREVET DATO "19/10 85" OG III 162

Levert direkte på NATT-HURTIGTOGET i Hamar som hadde avgang kl. 20.00 og sendt til Trondhjem. Toget returnerte til Hamar neste ettermiddag kl. 16.00

3 SK HELSAK-KONVOLUTT M/III 162 SYDOVER PÅ NATTHURTIG-TOGET HÅNDSKREVET DATO "31/1 86"

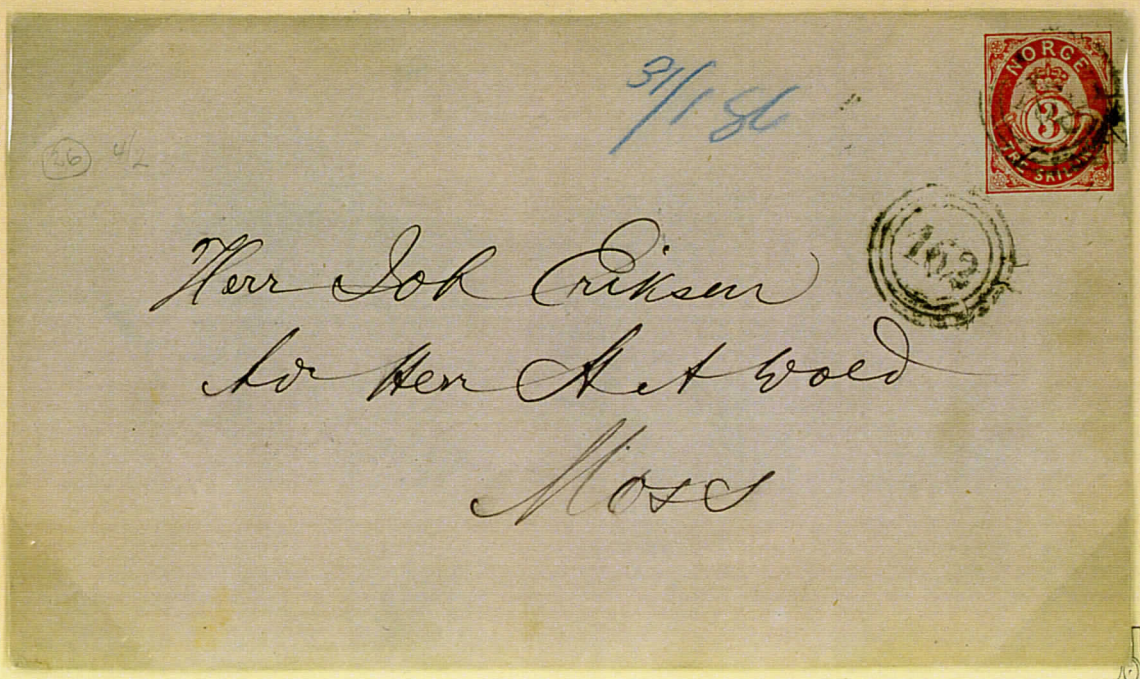

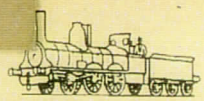

Nordbanernes Postexpedition

NATT-HURTIGTOGET

*III 238/T.5 - **postfører K. Olsen** benyttet dette 3-rings nummerstemplet ved postbehandlingen på NATT-HURTIGTOGET.*

III 238 PÅ NK 43 IIb

III 238 OG HÅNDSKR. DATO "10/9" TRONDHJEM-HAMAR OG VIDERE TIL BERGEN 1885
Brev-Kort datert 10.9.85 til Bergen sendt med NATT-HURTIGTOGET fra Trondhjem til Hamar kl. 16.00. Ved postbehandlingen ombord har postfører K. Olsen håndskrevet datoen for postbehandling "10/9" og benyttet anullerings-stemplet III 238/T.5. Fra Hamar videresendt til Christiania og Bergen. Det finnes ingen transitt-stempling/påskrifter på forsendelsen

III 238 PÅ NK 53I

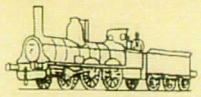

Nordbanernes Postexpedition

NATT-HURTIGTOGET

*III 296/T.6 - **postfører H.A. Knudsen** benyttet dette 3-rings nummerstempelet ved postbehandlingen på NATT-HURTIGTOGET.*

III 296 PÅ NK 43I OG 45Ib

III 296, HÅNDSKR. DATO "25/8 85" OG "NORDBANERNES POSTEXP." 1885

Enkelt brev til Bjørgen sendt med NATT-HURTIGTOGET fra Trondhjem sydover. Postfører H.A. Knudsen ombord på toget har håndskrevet datoen "25/8 85" og anullert frimerket med III 296.
Brevet er lagt av på Støren 25.8. og den neste dag sendt med dagtoget til Bjørgen. Ombord på postekspedisjonen er 26.8. benyttet T.1A-E som transitt-stempel

Nordbanernes Postexpedition

HEDMARKSBANEN

Koppang-Tynset-Røros ble åpnet 17.10.1877 og RØROSBANEN fra Hamar til Throndhjem var en realitet. Da hadde Stortinget allerede 7.9.1875 og 9.6.1876 besluttet at den "siste biten" mellom Christiania og Trondhjem - EIDSVOLD-HAMAR som åpnet 8.11.1880 - skulle bygges.

HAMARBANEN-HEDMAKSBANEN/BREV PÅ VANDRING 1885

Søndre Østerdalens Sorenskriveri, Elverum sender 3.1. en portofri "Arrestsag" til Stange Hedemarken. Brevet leveres direkte på toget i Elverum for transport via Hamar.
På forsiden NORDBANERNES POSTEXP. 3.1. T.1A-E - svakt stempel. *På Hamar lagt over på Hedmarksbanen og ankomststemplet* ***STANGE*** *3.1. Samme dag videre til* ***ESPEN*** *hvor det stemples med HULLSTEMPELET 3.1. Forgjeves forsøkt levert men ankommer 9.10.* ***TANGEN I STANGE*** *stasjon på Hedmarksbanen mellom Espen og Stange. Den 10.1. ankommer brevet igjen* ***STANGE*** *hvor påskrift med blåkritt "Retur Elverum" blir gitt. Returneres dit - hvor det attesteres på baksiden med underskrift og* ***"12/1.85"*** *av samme person som opprinnelig attesterte portofriheten*

Nordbanernes Postexpedition

HEDMARKSBANEN

ULVIN-HAMAR-MJØSPOST-GJØVIK 1882

ULVIN stasjon på ***Hedmaksbanen*** *opprettet 1.4.1881, fikk stempel i 1882 - men tydeligvis etter 15.9. da navn og dato fortsatt blir håndskrevet på dette Brev-Kortet før det blir levert ombord på toget for transport til Hamar og Mjøsposten derfra til Gjøvik. Alt skjer samme dag så ingen ytterligere datostempling er nødvendig*

HEDMARKSBANEN
EN FORLENGELSE AV HOVED-JERNBANEN
NANNESTAD-TRØGSTAD-STANGE 1883
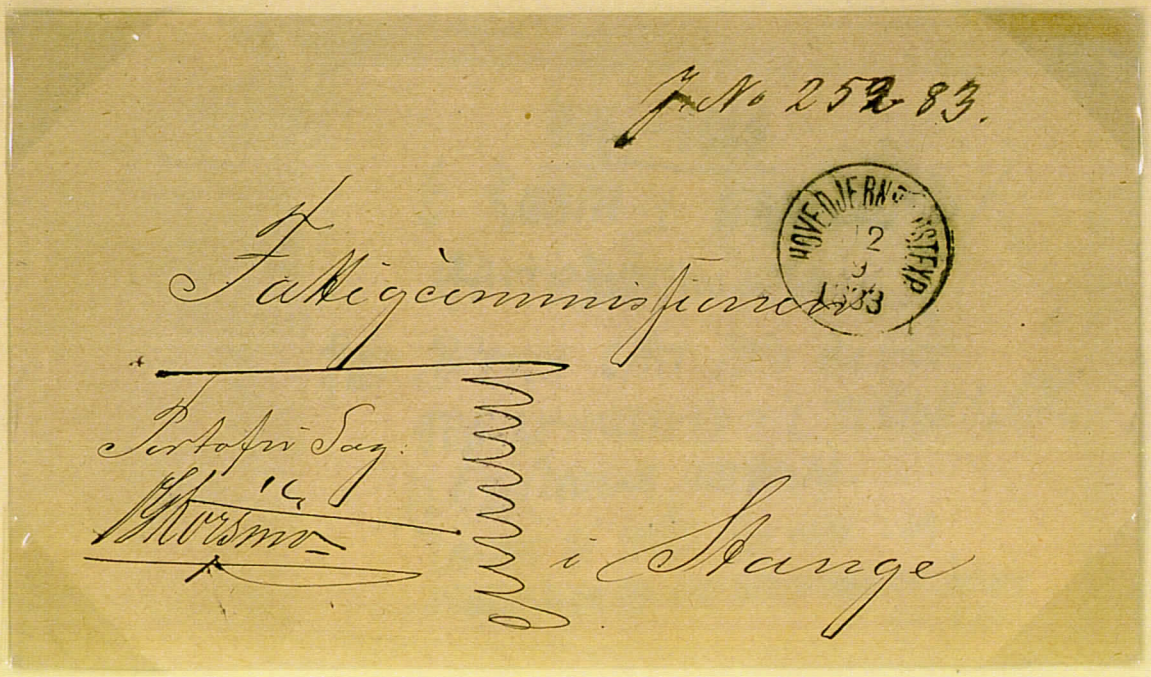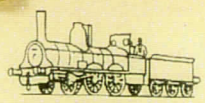
Portofri sak med bipost Nannestad-Trøgstad stasjon/nåv. Jessheim og levert HOVEDJERNBANENS POSTEXPEDITION 12.9. Stemplet m/T.1A - egne stempler ***"HOVEDJERNB:POSTEXP:"*** *i bruk ut 1885/formelt til 1.7. - og sendt til Stange stasjon på Hedmarksbanen*